

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa
Institut Latina & Graeca

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ LATINSKOG I GRČKOG JEZIKA

u kategoriji LATINSKI JEZIK za KLASIČNE GIMNAZIJE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:

	28
--	-----------

II. Zadatci:

	12
--	-----------

Ukupni broj bodova:

	40
--	-----------

Članovi školskog povjerenstva:

1. _____
2. _____
3. _____

Škola i mjesto održavanja natjecanja: _____

Županija: _____

2. veljače 2015.

I. PRIJEVOD

Prevedi tekst uz pomoć rječnika i komentara.

C. Iulius Caesar, Commentarii de bello Gallico, II, 1-2

Cezar doznaje za urotu Belga protiv Rimljana te započinje pripreme za napad.

Cum esset Caesar in citeriore Gallia, ita uti supra demonstravimus, crebri ad eum rumores afferebantur, litterisque item Labieni certior fiebat¹ omnes Belgas, quam² tertiam esse Galliae partem dixeramus, contra populum Romanum coniurare obsidesque inter se dare. His nuntiis litterisque commotus Caesar duas legiones in citeriore Gallia novas conscripsit et inita³ aestate, in ulteriorem Galliam qui deduceret, Q. Pedium legatum misit⁴. Ipse, cum primum pabuli⁵ copia esse inciperet, ad exercitum venit. Dat negotium Senonibus reliquisque Gallis, qui finitimi Belgis erant, uti⁶ ea, quae apud eos gerantur⁷, cognoscant seque⁸ de his rebus certiorem faciant⁹. Hi constanter omnes¹⁰ nuntiaverunt manus cogi, exercitum in unum locum conduci. Tum vero dubitandum non existimavit¹¹, quin ad eos proficisceretur.

KOMENTAR:

¹ **certior fieri** – biti obaviješten

² **quam** = quos (sc. Belgas)

³ **inita** – v. in eo

⁴ **in... misit** – POREDAJ: Q. Pedium legatum misit, qui [eas] in ulteriorem Galliam deduceret

⁵ **pabulum** – stočna hrana

⁶ **uti** = ut

⁷ **geri** – događati se

⁸ **se** – sc. Caesarem

⁹ **certiorem aliquem facere** – obavijestiti koga

¹⁰ **omnes** – POVEŽI: hi omnes

¹¹ **tum... existimavit** – POREDAJ: tum vero existimavit non [esse] dubitandum; **dubito** – oklijevati

PRIJEVOD:

	max 28
--	---------------

II. ZADATCI

1. Navedi vokativ imena **Pedius**.

	max 1
--	-------

2. Navedi komparativ i superlativ priloga **constanter**.

	max 2
--	-------

3. Prezent ponekad izriče radnju koja se zbila u prošlosti (usp. **dat negotium Senonibus**). Navedi naziv za takav prezent.

	max 1
--	-------

4. U odnosnim rečenicama načelno stoji indikativ. Navedi razlog za upotrebu konjunktiva u rečenicama: a) **in ulteriorem Galliam qui deduceret**, b) **quae apud eos gerantur**.

a) _____

b) _____

	max 2
--	-------

5. Navedi imena dvaju naroda za koje Cezar na početku »Galskoga rata« kaže da, zajedno s Belgima, nastanjuju Galiju.

	max 2
--	-------

6. Navedi ime Cezarova časnika koji je sastavio osmu knjigu »Galskoga rata«.

	max 1
--	-------

7. Navedi ime poglavice pod čijim su se vodstvom Galska plemena podigla na opći ustanak protiv Rimljana, a koji je u Rimu ubijen poslije proslave Cezarova trijumfa.

	max 1
--	-------

8. Navedi naziv za figuru izostavljanja veznika između riječi ili rečenica (usp. **nuntiaverunt manus cogi, exercitum in unum locum conduci**) te naziv za suprotnu figuru, koja nastaje učestalim ponavljanjem istoga veznika s ciljem naglašavanja sadržaja.

	max 2
--	-------

	max 12
--	---------------

RJEŠENJA**I. PRIJEVOD**

Napomena: Mole se ispravljati da za polovična (nepotpuna) rješenja ne daju polovične bodove.

Cum esset Caesar in citeriore Gallia,	Kad je Cezar bio u ovostranoj Galiji,	1
ita uti supra demonstravimus,	tako kao što smo gore pokazali (rekli),	1
crebri ad eum rumores afferebantur,	često su k njemu donošene (stizale) glasine,	1
litterisque item Labieni certior fiebat	a također je bio obavještavan Labijenovim pismima	1
omnes Belgas,	da se svi Belgi,	1
quam dixeramus	za koje smo bili kazali	1
tertiam esse Galliae partem,	da su trećina Galije,	1
contra populum Romanum coniurare	uročuju protiv rimskoga naroda	1
obsidesque inter se dare.	i da između sebe daju taoce.	1
His nuntiis litterisque commotus	Uznemiren ovim vijestima i pismima	1
Caesar conscripsit	Cezar je unovačio	1
duas legiones in citeriore Gallia novas	dvije nove legije u ovostranoj Galiji	1
et inita aestate	te početkom ljeta	1
Q. Pedium legatum misit,	poslao zamjenika Kvinta Pedija	1
in ulteriorem Galliam qui deduceret.	da ih odvede u onostranu Galiju.	1
Ipsa ad exercitum venit	Sam je došao k vojsci	1
cum primum pabuli copia esse inciperet.	čim je počinjalo biti dovoljno stočne hrane.	1
Dat negotium Senonibus reliquisque Gallis,	Dade zadatak Senoncima i ostalim Galima	1
qui finitimi Belgis erant,	koji su Belgima bili susjedi,	1
uti ea cognoscant,	da doznaju ono	1
quae apud eos gerantur	što se kod njih događa	1
seque de his rebus certiores faciant.	i da ga o ovom (tom) obavijeste.	1
Hi constanter omnes nuntiaverunt	Ovi su svi suglasno (dosljedno) javili	1
manus cogi,	da se skupljaju čete,	1
exercitum in unum locum conducere.	da se vojska sabire na jedno mjesto.	1
Tum vero existimavit	Tada je uistinu pomislio (zaključio)	1
non dubitandum,	da ne smije oklijevati	1
quin ad eos proficisceretur.	da krene (krenuti) na njih.	1

Prijevod: 28

II. ZADATCI

1. Pedi	1
2. constantius, constantissime	2
3. historijski	1
4. a) odnosna rečenica s namjernim smislom; b) jednačenje načina (cognoscant – gerantur)	2
5. Akvitanci, Gali (Kelti)	2
6. [Aul] Hircije	1
7. Vercingetoriks (Vercingetorig)	1
8. asindet[on], polisindet[on]	2

Zadatci: 12

Ukupno: 40